

Aabenraa Kommune d. 23-09-2026 sags-nr.: 19/51077

Screeningsafgørelse (VVM) for Kristiansmindevej 1, 6330 Padborg, matr.nr. 299, Frøslev, Bov.

Aabenraa Kommune har modtaget VVM-ansøgning for fornyet tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding fra boring med DGU nr. 174.125.

Ansøgningen omhandler fornyelse af tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding fra boringen. Der er ansøgt om indvinding af 49.900 m³/år til vanding af 49,9 ha. Tidligere tilladelse på 3.000 m³/år udløb i 2005. Der er ikke registreret en indvinding siden 2001. Den ansøgte indvinding betragtes derfor som en ny indvinding i forhold til påvirkning af natur og vandløb.

Afgørelse

VVM-pligt:

Screeningen har vist, at det ikke kan udelukkes, at projektet vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Og der er derfor krav om udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering.

Kravet indebærer, at projektet ikke kan realiseres, før der er udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering, og meddelt tilladelse til projektet efter VVM-lovens kapitel 10.

Hvis du ønsker at gå videre med din ansøgning i nuværende form, vil Aabenraa Kommune udarbejde en udtalelse om omfanget og detaljegraden af de oplysninger der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Inden for klagefristen af denne afgørelse vil vi bede dig give os besked, hvis du ønsker at gå videre med din ansøgning i nuværende form.

Begrundelse

Aabenraa Kommune har på baggrund af ansøgningen vurderet, at projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1c) Vandforvaltningsprojekter inden for landbruget, herunder vandings- og dræningsprojekter, samt punkt 2d iii) Vandforsyningsboringer samt 10m) Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1

Aabenraa Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt (Tabel 1, Tabel 2 og Tabel 3) og vurderer, at væsentlige miljøpåvirkninger ikke kan udelukkes.

Tabel 1: Anmeldte projektoplysninger.

Projektbeskrivelse	Indvinding af grundvand til erhvervsmæssigt formål.
Ansøger	Ejer af ejendommen.
Placering	Kommuneplanramme: KP25 Lokalplan: Landzone Matr.nr.: 299 Frøslev, Bov

Tabel 2: Udvælgelseskriterier omhandlet i § 21 (Kriterier til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering), jf. miljøvurderingslovens bilag 6.

Kan anlægget få en væsentlig indvirkning på miljøet med hensyn til følgende kriterier? (Svares ja skal forholdene nøjere vurderes, jf. tabel 3)	Ja	Nej	Beskrivelse af det vurderede og begrundelse for ja/nej
1. Projektets karakteristika			
a. Hele projektets dimensioner og udformning		x	Fysiske dimensioner: Der er tale om en eksisterende boring. Grundvandsboringen er etableret i en dybde på 15,5 meter. Filtertop er i 9,5 m og filterbund i 15,5 meter. Kapacitet og flow: I ansøgningen er der ansøgt om en oppumpet mængde på 49.900 m³ vand per år. Der vil blive pumpet med en timekapacitet på 50 m³/time.
b. Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter	x		Der er andre indvindingsboringer i nærområdet. Det vurderes i forbindelse med sagsbehandlingen jf. Vandforsyningsloven, at denne boring i sig selv og akkumuleret med andre eksisterende og/eller godkendte projekter vil medføre væsentlig indvirkning på miljøet. Det vurderes, at den ansøgte indvinding i kumulation med allerede eksisterende vandindvinding, vil påvirke 2 allerede kritisk påvirkede vandløbsoplande med § 3-beskyttede vandløb samt 2 §3 beskyttede søer.
c. Brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet		x	Driftsfase: I driftsfasen pumpes der grundvand op til markvandingsformål. Der ønskes en årlig oppumpet mængde på 49.900 m³. Der bruges grundvand. Driftsfasen vil primært være i sommermånederne. Dog er der brugt en worst case beregning, som tager hensyn til en indvinding hele døgnet med fuld pumpekapacitet. Så kan vandmængden indvindes i løbet af 12 % af året.
d. Affaldsproduktion		x	Spildevand: Ingen Farligt affald: Ingen Øvrigt affald: Ingen Det vurderes, at der ikke vil opstå affald, farligt affald, eller spildevand.
e. Forurening og gener		x	Støj: Ingen Støv: Ingen Lugt: Ingen Lys: Ingen

f. Risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden		x	Risikovirksomhed: Projektet er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen, og der er ikke risikovirksomheder i nærheden, som projektet kan være følsomt over for. Klimarelaterede risici: Projektet indvinder grundvand og er således ikke følsomt over for grundvands stigninger som følge af klimaændringer.
g. Risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).		x	Der er ikke risiko for menneskers sundhed, da vandet ikke skal anvendes til drikkevand eller råvarer, der skal fortæres rå.
2. Projektets placering			
a. Den eksisterende og godkendte arealanvendelse		x	Faktuel anvendelse: området er et landbrugsareal og anvendes til markdrift. Planlægning: den fremtidige anvendelse er uændret. Matriklen skal også fremtidig anvendes til markdrift. Der vurderes, at det ansøgte, ikke vil medføre en ændring af arealanvendelse.
b. Naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund		x	Jordareal: Den ansøgte boring er ikke i konflikt med jordbund og jordarealer, da indvinding herfra skal anvendes til vanding af afgrøder/græs på et areal, der anvendes til landbrugsjord. Jordforurening: Der er kortlagt arealer på V1 og V2 vidensniveau ca. 3 km nordøst for boringen, da der har været savværk siden 1927 med olietanke m.m. Råstoffer: Nærmeste indvindingsområde er indvinding af sand, sten- og grusforekomster på matr.nr. 4B Hønsnap, Holbøl. beliggende ca. 12 km nordøst for boringen. Der indvindes sand, sten og grus. Grundvand: Formålet med projektet er indvinding af grundvand til markvanding. Der er foretaget en vurdering af, om indvindingen påvirker grundvandsforekomsternes kvantitative tilstand i henhold til indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 2. Grundvandsforekomsterne i Aabenraa Kommune har alle en god kvantitativtilstand, og lever derfor op til miljømålene. Der er grundvandsforekomster i Aabenraa Kommune, hvor den ringe kemiske tilstand er ringe. Den kemiske tilstand bliver reguleret af staten, og ikke reguleret af indvindingstilladelser. Aabenraa Kommune vurderer derfor at indvindingen hverken vil påvirke målene for grundvandsforekomsterne kvantitative- eller og kemisk tilstand. Biodiversitet: Projektområdet ligger uden for område med særlige eller potentielle økologiske forbindelser.
c. Det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:			
1. Vådområder, områder langs bredder, flodmundinger	x		Indenfor en 1500 m radius omkring boringen ligger 2 allerede kritisk påvirkede søer. Ifølge BEST,

			kommunen beregningsværktøj af påvirkninger, vurderes der at der opstår en yderligere påvirkning af søerne gennem det ansøgte. Der vil være en påvirkning af vandoplandene, og dermed en påvirkning på vandløbene i området. Den potentielle påvirkning fra den ansøgte indvinding vurderes som væsentlig i forhold til den samlede vandføringsreduktion. Boringen reducerer vandføringen i 2 kritisk påvirkede vandoplande med det naturbeskyttede vandløb Nørrekær Kanal. Boringen reducerer vandføringen med ca. 0,27 l/s (oplands ID: 580049170) i det mest kritisk påvirkede vandløbsopland med flere § 3-beskyttede vandløb. En del af disse vurderes at være naturlige vandløb inden for et vældpåvirket område med opadrettet grundvandsgradient fra et artesisk magasin. Dette øger risikoen for sommerudtørring. Den ansøgte indvinding vurderes ud fra den vandløbsfaglige vurdering at medføre risiko for væsentlig påvirkning af natur. Vandløbsfaglig vurdering fremgår af bilag 2.
2. kystområder og havmiljøet		x	Projektet ligger uden kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen.
3. bjerg- og skovområder		x	Boringen er placeret uden for skovbyggelinje og uden for område med ønsket skovrejsning.
4. reservater og -parker		x	Der er ikke kendskab til reservater eller parker i nærheden af borsingsstedet som kunne blive påvirket af projektet.
5. Vadehavsområdet		x	Vadehavsområdet er beliggende mere en 10 km fra den ønskede placering af boringen. Det vurderes derfor at der gennem det ansøgte ikke vil ske en påvirkning på området.
6. Områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF	x		§3-natur: Nærmeste vandløb er beliggende i en afstand af ca. 2 km. Nærmeste § 3 beskyttede sø er beliggende i en afstand af ca. 130 m. Natura2000: Habitatområder - Frøslev Mose (SAC87) beliggende i en afstand af ca. 2 km og Tyskland NSG Fröslev-Jardelunder Moor (DE1121391), Gewässer des Bongsieler Kanal-Systems (DE1219391) beliggende i en afstand af ca. 3 km NATURA 2000 Fuglebeskyttelse – Frøslev Mose (SPA70) beliggende i en afstand af ca. 2,5 km og Tyskland NSG Fröslev-Jardelunder Moor (DE1121391) beliggende i en afstand af ca. 3 km. Bilag IV arter: Brun langøre flagermus, ca. 1,7 km nordnordøst for boringen
7. områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet	x		Indvindingen påvirker oplandet til §3 vandløbet Nørrekær Kanal. Oplandet er allerede kritisk påvirket. Vandløbet er et §3 beskyttet vandløb, og der må ikke ske en tilstandsændring. Da boringen ikke har været i brug indenfor en lang årrække (25 år), betragtes indvindingen som en ny påvirkning.

8. tætbefolkede områder		x	Projektet er placeret i landzone, og vurderes ikke at påvirke området væsentligt.
9. Landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning		x	Landskab og geologiske interesser: Boringen er beliggende udenfor områder med landskabs- og geologiske interesser, men ca. 1 km syd for Geosite-området Frøslev Sand, hvor særlige geologiske bevaringsværdier gælder. Hensynet til geologien i området skal tillægges særlig stor vægt. Byggeri og anlægsarbejder, beplantning m.v. som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal undgås. Kulturmiljø i det åbne land: Landegrænsen - Grænse til Tyskland m. grænsestationer og gendarmhuse Kulturmiljø i byerne: Ikke relevant Bygge- og beskyttelseslinjer: Ingen indenfor 1000 m Sten- og jorddiger: Der er 3 beskyttede diger – Herredsdiger – i umiddelbar nærhed Fredninger: Frøslev Mose ligger ca. 2 km fra projektet

Tabel 3: Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens bilag 6.

Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført i tabel 2, og under hensyn til projektets indvirkning på de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer, idet der skal tages hensyn til:	Vurdering
a. Indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt)	Der er indvirkning på §3 beskyttede vandløb og søer indenfor en afstand af ca. 4 km. 2 af disse vandløbsoplande og 2 søer er eller bliver kritisk påvirkede. Se nærmere i den vandløbsfaglige vurdering bilag 2.
b. Indvirkningens art	Lokal sænkning af grundvandsstanden og påvirkning af vandløb og søer.
c. Indvirkningens grænseoverskridende karakter	Der er indvirkning af grænseoverskridende karakter. Påvirker ind i Tyskland.
d. Indvirkningens intensitet og kompleksitet	Graden af indvirkningen antages at være væsentlig, da det ansøgte projekt kan være med til at udgøre en hindring for at nå fastlagte miljømål. Miljømål for bl.a. vandløb og mål for udpegede internationale beskyttelsesområder og naturtyper der fremgår af Natura 2000-planerne og vandområdeplanerne. Den potentielle påvirkning fra den ansøgte indvinding vurderes som væsentlig i forhold til den samlede vandføringsreduktion.
e. Indvirkningens sandsynlighed	Der er foretaget en beregning i BEST, som er kommunens værktøj til påvirkningsberegninger samt

	faglige vurderinger af indvindingens påvirkning på vandløb og natur. Indvirkningen er sandsynlig.
f. Indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet	Indvirkningen indtræffer hver gang boringen anvendes samt i en periode efter indvindingen stoppes.
g. Kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter	Den kumulative påvirkning er allerede kritisk for 2 af de påvirkede vandoplande. Den ansøgte indvinding vil blandt andet reducere vandføringen i oplandet til Nørrekær kanal. Vandløbet er et §3 beskyttet vandløb, og der må ikke ske en tilstandsændring. Da boringen ikke har været i brug indenfor en lang årrække (25 år), betragtes indvindingen som en ny påvirkning. I sig selv vurderes reduceret tilførsel af vand i løbet af den typiske indvindingsperiode at medføre en forringelse af tilstanden i vandområdet. Reduceret vandføring, kan medføre øget risiko for sommerudtørring og dårligere iltforhold i vandløbet grundet øget opvarmning og dermed lavere iltopløselighed. Der ansøges samlet om indvinding af 49.900 m³ vand. Den ansøgte indvinding medfører reduceret vandføringen med ca. 0,27 l/s (oplands ID: 580049170) i det kritisk påvirkede vandløbsopland med flere § 3-beskyttede vandløb. En del af disse vurderes at være naturlige vandløb inden for et vældpåvirket område med opadrettet grundvandsgradient fra et artesisk magasin. Dette øger risikoen for sommerudtørring. Den ansøgte tilladelse vurderes ud fra den vandløbsfaglige vurdering at medføre risiko for væsentlig påvirkning af natur.
h. Muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne	Aabenraa Kommune har, i henhold til miljøvurderingslovens § 21, foretaget en faglig screening og vurderer, at projektet kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger. Det vil derfor være nødvendigt at ændre i projektets udformning. Kommunen vurderer dog, at en ændret indvinding ikke i sig selv vil reducere de potentielle miljøpåvirkninger væsentligt, idet påvirkningerne primært knytter sig til indvirkning på vandløb. På denne baggrund konkluderer Aabenraa Kommune, at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering

Berørte myndigheder

Før der træffes screeningsafgørelse, skal Aabenraa Kommune foretage en høring af berørte myndigheder, jf. miljøvurderingslovens § 35 stk. 3.

Ud fra en konkret vurdering af det ansøgte projekt har kommunen udpeget følgende berørte myndigheder:

- Aabenraa Kommune, Team Natur – Vandløb – På grund af vandløbspåvirkning

Der er foretaget høring af berørte myndigheder i perioden 28. maj 2026 til 1. juni 2026. Samt i perioden 21. september til 22. september 2026

Partshøring

Aabenraa Kommune har den 21. juli 2026 foretaget en 4 ugers høring af berørte parter, jf. forvaltningslovens¹ § 19.

Der er den 4. august og den 20. august 2026 fremsendt høringssvar fra ejers konsulent.

Den 18. august 2026 er der fremsendt bemærkninger og svar til ejer og konsulent.

Af bilag 1 fremgår ejer/konsulents høringssvar samt Aabenraa Kommunes svar og bemærkninger.

Høringssvarene giver ikke anledning til en ændret vurdering.

Aabenraa Kommune fastholder, at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering

Hjemmel

Afgørelsen er truffet i henhold til miljøvurderingslovens § 21.

Offentliggørelse

Screeningsafgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside den **23. september 2026**.

Klagevejledning

Afgørelsen kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages af:

- Miljø- og fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

En eventuel klage skal være indgivet skriftligt senest 4 uger fra offentliggørelsesdatoen, det vil sige den **21. oktober 2026**.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal det ske via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#). Klageportalen ligger også på [Borger.dk](#) og [Virk.dk](#). Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt adressaten. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen fra offentliggørelsen.

Anette Juel Nielsen
Grundvandssagsbehandler

Bilag 1 Partshøring – Høringssvar og Kommunens bemærkninger

I høringssvaret fremgår følgende spørgsmål:

1. pumpetiden er sat 12 % i stedet for de 33 % som I kører med i alle andre sager. Hvad er begrundelsen for dette eller er det en fejl? I udkastet til VVM-screeningsafgørelsen står der også 33 %.
2. Ved vandløbsopland 580049168 er den tilladte påvirkningsgrad kun er 10 % - hvad ligger til grund for dette
3. hvordan er I kommet frem til de enkelte sænkingsgrader ved de § 3 beskyttede søer
4. Ejer er indstillet på en dialog ift. hvad det vil være muligt at ansøge af vand på den pågældende boring. Er der regnet på det?
5. Ejer vil gerne i gang med at dyrke kartofler, men dette er ikke muligt uden en vis mængde vand.

Der er den 18. august 2026 fremsendt følgende besvarelse til ejer og konsulent:

1. Vedrørende pumpetiden, så er den sat til 12 %, da Klagenævnet i flere afgørelser har påpeget nedenstående:
Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer endvidere i den sammenhæng, at Aabenraa Kommune i BEST-rapporten har angivet en pumpetid på 33 % af året, svarende til fire måneder. Nævnet bemærker, at den fastsatte pumpetid i kommunens vurdering i BEST ikke nødvendigvis afspejler den reelle påvirkning af medianminimumsvandføringen, idet

den ansøgte indvindingsmængde med den ansøgte pumpekapacitet pr. time teoretisk set kan indvindes på under en måned.

Derfor er pumpetiden ændret til "worst case" beregnet ud fra ansøgt indvindingsmængde og pumpeydelse. Mht VVM-screeningen er det bare nævnt, at vandet normalt vis bruges i løbet af 4 måneder om sommeren.

2. Angående vandløbenes tilladte påvirkningsgrad, så er det vores vandløbsgruppe samt BEST, der fastsætter disse. Det nævnte vandløbsopland indeholder naturligt vandløb og beskrivelse og vurdering fremgår af den Vandløbsfaglige vurdering. Det er i dag oplyst af vandløbsmedarbejder, at der er foretaget vandløbsmålinger i vandløbet og resultaterne afventes. På baggrund af dette vurderer jeg, at vi skal afvente resultatet til der foreligger oplysninger om hvorvidt der bliver ændret på oplysninger om vandføring m.m. så afgørelsen træffes på det bedste grundlag.
3. Ikke besvaret
4. Der er foretaget beregning og vurderet på mindre indvindingsmængder. Det viser, at der stadig er en påvirkning på de allerede kritisk påvirkede oplande. Men Vandløb vil gerne vurdere på en mindre mængde, når vi har de nye oplysninger.
5. Hvilken reduceret indvindingsmængde vil I foreslå som et minimum?

Supplerende høringssvar fra Konsulent fremsendt den 20. august 2026:

6. Vi er ikke helt enige om hvordan pumpetiden skal angives i BEST, men tænker ikke det er her vi skal diskutere dette.
7. Ejer vil helst ikke under de 750 m³ vand pr. ha, da han så mister muligheden for den ekstra gødningstildeling, men mindre vand er selvfølgelig bedre end igen vand. Vi er derfor meget interesserede i hvad dine foreløbige beregninger viser?
8. I forbindelse med en sag vedr. regnvandshåndtering i nærheden af boringen (ca. 400 m) er der lavet vedhæftede rapport og den viser at grundvandet står højt i området, så ejer undrer sig over at der ikke skulle være vand nok. Er resultatet af disse boringer indarbejdet i BEST?

BEST er opdateret med nye data mht. vandløbsmålinger. Der er udarbejdet en ny vandløbsfaglig vurdering og fremsendte bemærkninger besvares hermed:

2. Angående vandløbsopland 580049168 med en tilladt påvirkningsgrad på 10 %, så er der med afgørelsen fremsendt notat vedrørende fastsættelse af tålegrænser for vandløb.
3. Hvis der skal ønske om at udarbejde en miljøkonsekvensrapport vil de 2 søer der fremgår som kritisk påvirkede i BEST beregningen, blive vurderet nærmere inden Aabenraa Kommune udarbejder en udtalelse om omfanget og detaljegraden af de oplysninger der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.
7. Beregninger i BEST viser at en indvinding på 37.425 m³/år stadig vil påvirke vandløbsoplandet 580049170 – Nørrekær Kanal, væsentlig i forhold til den samlede vandføringsreduktion. Der er foretaget beregninger med lavere indvinding, der også viser en påvirkning af vandløb i vandløbsoplandet med §3 vandløb, hvor der ikke må foregå tilstandsændringer.
8. Det fremsendte materiale viser, at der er foretaget pejlinger i februar og marts, hvor der ikke foregår indvinding til markvanding og hvor grundvandet normalt står højt. Resultatet fra disse boringer er ikke indarbejdet i BEST – De fremgår ikke af Jupiterdatabasen og det er ikke indvindingboringer.

BILAG 2

Natur

Dato: 22-09-2026

Sagsnr.: 23/4276

Dok.løbenr.: 325347/25

Sagsbehandler: Mette Juhl Okholm

Direkte tlf.: 7376 6350

E-mail: majuh@aabenraa.dk

Vandløbsfaglig vurdering ift. ansøgt boring med DGU nr. 174.125.

Der er søgt om tilladelse til indvinding af 49.900 m³/år fra en ny boring med DGU nr. 174.125. Indvindingens potentielle påvirkning beskrives i det følgende.

Vedlagte kortbilag viser den geografiske udbredning af den beregnede vandføringsreduktion fra den ansøgte indvinding jf. BEST Vandløb & Natur, som er et digitalt værktøj til beslutningsstøtte for vurderinger omkring grundvandsressourcen. Som det kan ses på kortet, vil den potentielle vandføringsreduktion, påvirke et stort geografisk område direkte.

Vurdering af vandløbspåvirkning

Aabenraa Kommune vurderer om alle registrerede vandindvindinger i kumulation medfører en kritisk påvirkning på vandløbsoplande i kommunen eller ej. Ifølge beregningsværktøjet BEST påvirker den ansøgte vandindvinding samlet set 12 vandløbsoplande, hvoraf 2 allerede er, eller bliver, kritisk påvirket.

I det følgende beskrives påvirkningen fra den ansøgte indvinding i relation til vandløbenes medianminimumsvandføring samt sårbarhed for de forskellige oplande. Beregningsværktøjet BEST er brugt til at beregne den potentielle vandføringsreduktion.

Vurderingen af det ansøgte foretages ud fra en helhedsbetragtning, som bygger på data i den seneste vandområdeplan samt tilsyn af de oplande som påvirkes.

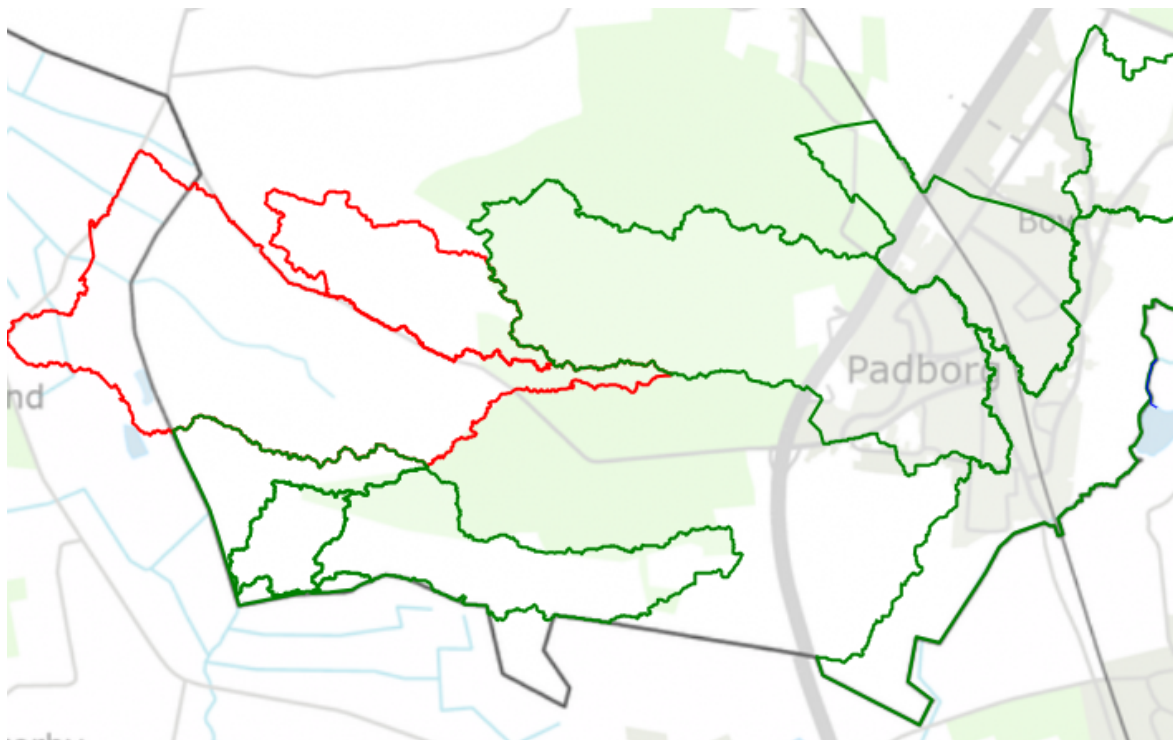
Sagsgennemgang og redegørelse

Den ansøgte vandindvinding påvirker et kritisk påvirket opland jf. beregningsværktøjet BEST.

Nedenstående tabel viser kumulative oplandspåvirkninger for udelukkende det opland som er kritisk påvirket. Desuden er det kritisk påvirkede opland markeret med rød signatur på nedenstående figur 1.

Tabel 4: Kritisk påvirket vandløbsopland.

ID	Vandløbs navn	Vandføring (l/s)	Afskæringskriterie (%)	Reduktion (l/s)	Reduktion (%)	Påvirkningsvurdering
58004 9168	Nørrekær Kanal	4,9	10	1,77	36,18	Kritisk
58004 9170	Nørrekær Kanal	32,6	50	19,24	59,02	Kritisk

Figur 1: Kortmateriale fra sagen i BEST. Kritisk påvirket opland er markeret med rød signatur.

Aabenraa Kommunes vurdering inddrager, ud over tilstandsvurdering fra Statens vandområdeplaner 2021-2027 efter genbesøget, også tilsyn af de påvirkede vandløb samt eventuelle nyere registreringer fra [Danmarks Miljøportal](#) som kan give et indblik i vandløbenes aktuelle tilstand.

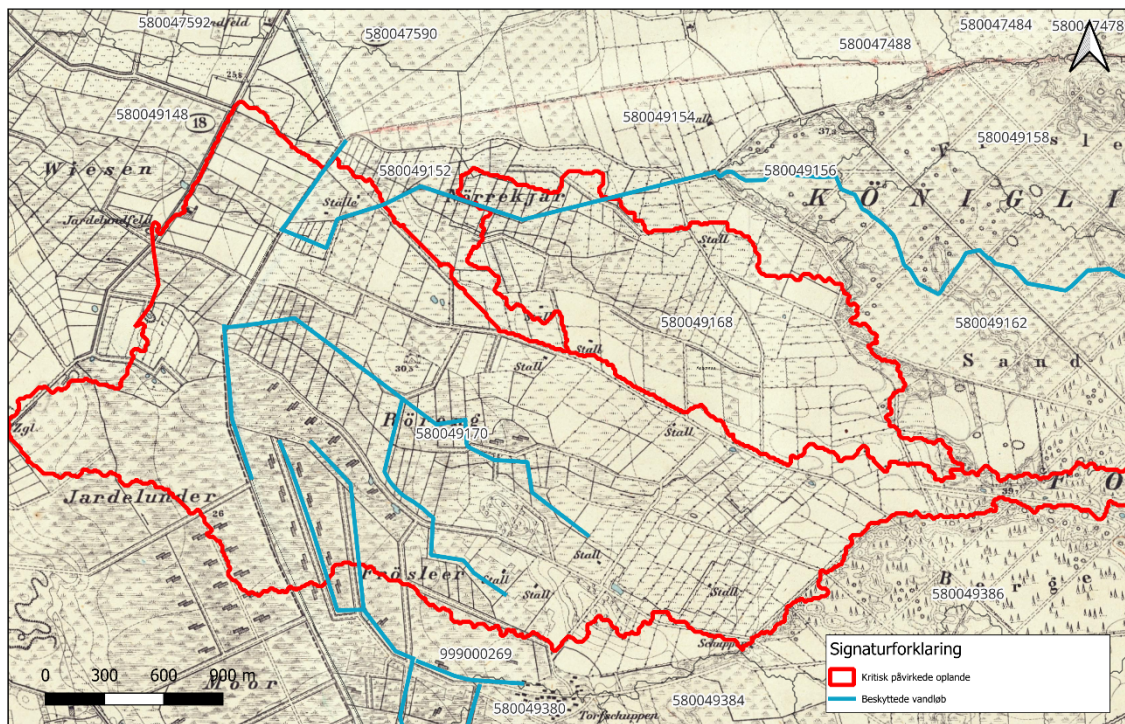
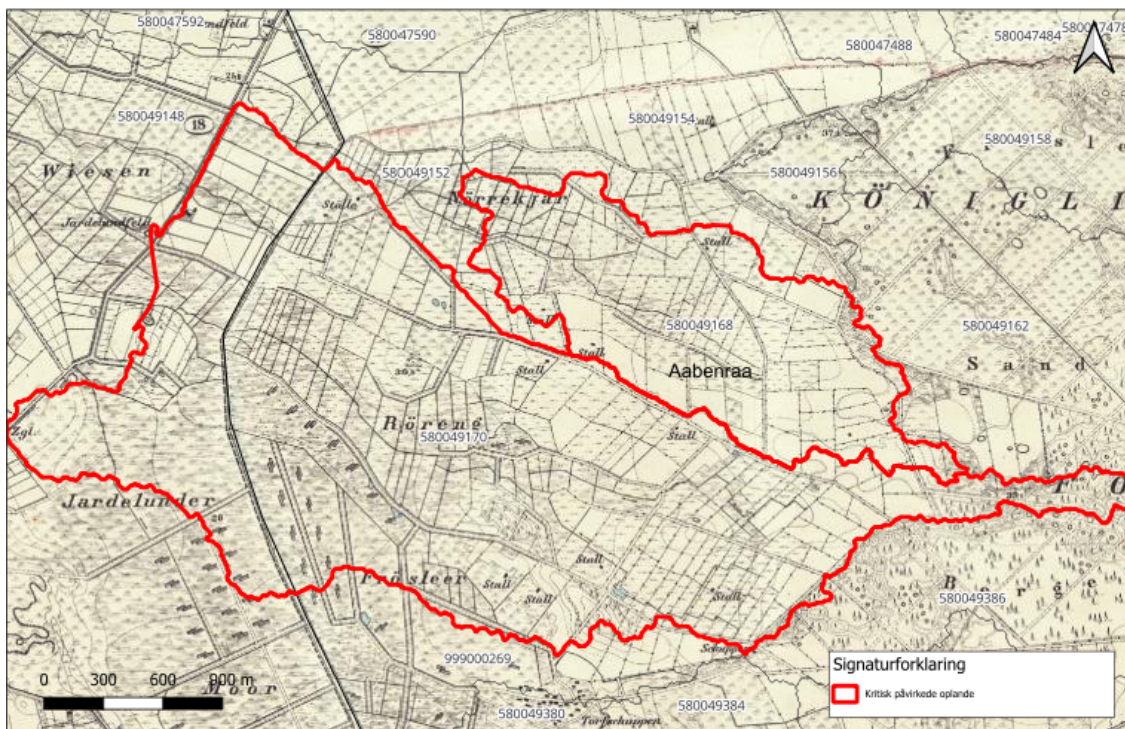
I det kritisk påvirkede opland, er der ikke registreret målsatte vandløb, dog indeholder oplandet flere § 3 beskyttede vandløb som, i nedbørsfattige perioder, er i risiko for at tørre ud. Der er ikke registreret udtørrede strækninger i det kritisk påvirkede vandløbsopland i perioden.

Der må ikke foretages en ændring i tilstanden af vandløb udpeget som beskyttede vandløb i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Påvirkning af naturlige vandløb

Da der er tale om en ny indvinding der forøger den kumulative reduktion af vandløbenes vandføring i de kritisk påvirkede oplande vurderes der om de berørte vandløb er naturlige, og hvorvidt de ligger i vældpåvirkede områder.

Dele af vandløbsstrækningerne i de kritisk påvirkede oplande kan genfindes på Preussiske målebordsblade udarbejdet i perioden fra 1877 til 1920 (figur 2). Historisk set har det påvirkede vandløbsopland været udgrøftet med en lang række drængrøfter, delvis svarende til de vandløbsstrækninger der i dag er omfattet af §3 beskyttelsen. Etableringen af grøfter i området har formentlig været et forsøg på at dræne området til den for dyrkningen nødvendige dybde.

Figur 2: Preussiske målebordsblade gældende fra 1895 til 1914. Det nederste kortudsnit er de vandløb der i dag er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 markeret med lyseblå signatur.

Grundvandsfødte vandløb

Der er naturlige udsving i vandløbs vandføring som følge af udsving i nedbør, temperatur/fordampningsrate og grundvandsstand. Vandindvinding kan påvirke grundvandsstanden – særligt i sommerhalvåret hvor indvindingen er størst, fordampningen højest og nedbøren sparsom. Geologien i det enkelte opland er også af stor betydning for, hvordan vandindvindingen kan påvirke vandløbsafstrømningen. Hvis det påvirkede vandløb er i

et område med opadrettet grundvandspotentiale, er udstrømningen af grundvand til vandløbet afhængigt af trykket i magasinet. Et reduceret tryk, som følge af øget indvinding, kan mindske udstrømningen og medføre risiko for sommerudtørring, særligt i perioder med høj indvinding.

De kritisk påvirkede vandløbsopland indeholder § 3 beskyttede vandløbsstrækninger som ligger inden for vældpåvirket natur (se kortbilag 1).

Der kan udelukkende meddeles tilladelse til ny eller øget indvinding hvis påvirkningen af den enkelte boring vurderes at være helt uvæsentlig. Aabenraa Kommune vurderer om den kumulative påvirkning allerede er eller bliver kritisk for et eller flere af de påvirkede oplande.

Samlet vurdering

Den potentielle påvirkning fra den ansøgte indvinding vurderes som væsentlig i forhold til den samlede vandføringsreduktion. Boringen reducerer vandføringen med hhv. 0,27 l/s (oplands ID: 580049170) og 0,016 l/s (oplands ID: 580049168) i de to allerede kritisk påvirkede vandløbsoplande med § 3-beskyttede vandløb. En del af disse vurderes at være naturlige vandløb inden for et vældpåvirket område med opadrettet grundvandsgradient fra et vældpåvirket artesisk magasin. Dette øger risikoen for hyppigere og længerevarende sommerudtørring og tilstandsændringer i de beskyttede vandløb.

På den baggrund er det vores vandløbsfaglige vurdering, at det ansøgte vil få væsentlig påvirkning for de beskyttede vandløb.